

SUCUK ÜRETİMİ

Sucuk tanımı

- Olgunlaştırılmış taze etlerin önce kıyma haline getirilip sonra tuz ve diğer katkı maddeleri ile karıştırılıp bağırsağa doldurulduktan sonra doğal koşullarda veya hızlandırılmış yöntemlerle kurutulup, olgunlaştırılmasıyla elde edilen geleneksel çiğ üründür.

Hammadde Seçimi ve Ön Hazırlık

- Et kesimden sonra 1-2 gün dinlendirilmelidir.
- pH 5,4-5,8 arası olmalıdır.
- %10-20 arası yağ katılmalıdır.
- Hamura katılan yağ etin pH'sını yükselttiğinden seçilen etin pH'sı düşük tutulmalıdır.
- Manda ve malak etinin pH'sı daha düşük olduğundan tercih edilir.
- Koyun kuyruk yağı kullanılmaktadır.

ÜRETİM

- Kıyma makinesinde kuşbaşı haline getirilmek üzere iri parçalara bölünür.
- Daha sonra kuşbaşı aynasından çekilir.
- Kesintili üretim yönteminde: kuşbaşı etler yağ eklenmeksizin tuz, kürlenme maddeleri ve kürlenme yardımcı maddeleri ile karıştırılır.
- Soğuk depoda 24 saat bekletilir.

Sucuk Üretiminde Kullanılan Katkı Maddeleri

- Tuz
- Potasyum nitrat
- NKT (nitritli kürleme tuzu)
- Karabiber
- Kırmızı biber
- Kimyon
- Yenibahar
- Soyulmuş sarımsak
- Askorbik asit
- Şeker (Askorbik asit kullanılmadığında)

- Sucuk hamuruna katılan baharat miktarı en fazla %3 olmalıdır.
- **Tuz:** Lezzet ve kıvam için gereklidir. Su aktivitesini düşürerek arzu edilmeyen mikroorganizma gelişimini engeller.
- **Sarımsak:** Antibakteriyel etkisinden yararlanmak için yazın üretilen sucuklara daha fazla sarımsak katılmaktadır.
- **Nitrit ve nitrat:** Uzun olgunlaşma periyodu ile üretilen sucuklarda nitrat, kısa olgunlaşma periyodu ile üretilenlerde nitrit kullanılır. Antimikrobiyal ve antioksidan görevleri vardır.

- **Askorbik asit ve askorbatlar:** renk oluşumu ve kalıntı nitrit düzeyinin en aza indirilmesi amacıyla kullanılır.
- **Şeker:** Starter kültürün fermente edip asit oluşturması amacıyla katılır.
- Yapısal oluşumu hızlandırmak amacıyla **glukono delta lakton** kullanılabilir. Sucuklarda pH değerinin hızla düşmesini sağlar. Renk ve kıvam oluşumu hızlanır.
- **Starter kültürler:** Tat ve koku özelliklerini geliştirmek ve hızlı fermantasyonu sağlamak amacıyla kullanılabilir.

Üretim

- Yağ kıyma makinesinde etin çekildiği aynadan bir numara büyüğü ile çekilmelidir.
- Daha sonra tüm katkılar ve hammadde yoğurma makinelerinde karıştırılır.
- Hamur hazır olduktan sonra sığır ince bağırsağı veya uygun kalibrede kollagen kılıflara doluma geçilir.
- Dolumdan sonra askıya alınan sucuklar sergen yerine veya klima odalarına alınmadan önce dolum yerinde 13-15°C'de 10-12 saat bekletilir.

Fermentasyon ve Olgunlaştırma

- Ürün pH'sının ilk 36 saat içinde 5,3-5,4'e, 72 saat sonunda ise 4,8-4,9'a kadar düşmesi gerekir.
- Fermentasyon ve olgunlaşma periyotlarının ilk saatlerinden başlayarak ürün kurumaktadır.
- Bağıl nem başlangıçta %95 olmalı, 7.güne kadar kademeli olarak %75-80'e indirilmelidir.
- Hava akım hızı kademeli olarak azaltılmalıdır.

- Olgunlaştırma depolarında sucuk dizileri birbirine değmeyecek ve hava akımını engellemeyecek aralıklarla yerleştirilmelidir.
- Olgunlaştırma periyodunun sonunda üründe toplam nem %40'ın altına inene kadar kurutma işlemine devam edilir.
- Üretimden gelen sucuklarda kangalın bağlandığı yerdeki kurumuş bağırsak kalıntıları kesilir, üst yüzeyde olgunlaşma sırasında meydana gelen toz, kir, yağ, tuz, kılıf ve maya lekeleri temizlenir.

Fermente Sucuklarda Olgunlaşma Üzerine Etkili Faktörler

1. Dış Etkenler

- Bağıl nem
- Sıcaklık
- Hava sirkülasyonu

2. İç Etkenler

- Tuz ve şeker miktarı
- Yağ miktarı
- Etin parçalanma derecesi
- Bağırsak kalibrasyonu

3. Kontrol Edilebilecek Etkenler

- pH
- Su aktivitesi
- Ağırlık kaybı
- Kıvam

Sucuk eřitleri

- Yağ miktarına göre:
  - Normal yađlı
  - Çok yađlı
- Üretim yöntemi ve dış görünüře göre:
  - Kangal Sucuk
  - Baton Sucuk
  - Parmak Sucuk
  - Piřmiř Sucuk

Fire

- Taze ette üretim süresince %20-22 fire görülürken, donmuş ette fire miktarı serbest su miktarının fazla olması nedeniyle %28-30'a çıkmaktadır.

Kalite Özellikleri

- Yağ oranı en çok %35 ise birinci sınıf, %40 ise ikinci sınıf, %50 ise üçüncü sınıftır.
- İç organ, bağ doku, tek tırnaklı hayvan eti, patojen mikroorganizma ve *E.coli* bulunmamalıdır.
- Protein miktarı birinci sınıf sucukta en az %22, ikinci ve üçüncü sınıf sucukta en az %20 olmalıdır.